

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет з підготовки іноземних громадян
Кафедра фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук

МОВА СУЧАСНОГО НАУКОВОЇ ТЕКСТУ
(назва освітньої компоненти)

РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти

підготовки другий (магістерський)
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 26 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 226 Фармація, промислова фармація
(код і найменування спеціальності)

освітньої програми Технології фармацевтичних препаратів
(найменування освітньої програми)

спеціалізації (й) 226.02 Промислова фармація
(найменування спеціалізації, за наявності)

2023 рік

Робоча програма освітньої компоненти «**Мова сучасного наукового тексту**» спеціальності **226 «Фармація, промислова фармація»** освітньої програми «**Технології фармацевтичних препаратів**» (4.10д), (5,6з), спеціалізації (й) 226.02 «**Промислова фармація**» для здобувачів вищої освіти I курсу.

Розробники:

ЛИСЕНКО Наталя, доц. кафедри фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук, канд. філол. наук, доцент

БЕРЕСТОВА Алла, доц. кафедри фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук, канд. філол. наук

(вказати ПРИЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук

Протокол від «01» вересня 2023 року № 1

Зав. кафедри _____
(підпис)

доц. Ольга НАЗАРКО
(ім'я та прізвище)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських та соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол від «05» вересня 2023 року № 1

Голова профільної комісії _____
(підпис)
(ім'я та прізвище)

проф. Алла НЕМЧЕНКО

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: вибіркова.

Передумови вивчення освітньої компоненти:

Предметом вивчення освітньої компоненти «Мова сучасного наукового тексту» є мовно-стилістичні особливості наукового стилю сучасної наукової мови, вимоги до написання, редагування та захисту наукових робіт тощо.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ECTS.

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Мова сучасного наукового тексту» є підвищення мовної компетенції молодих науковців і забезпечення мовного аспекту їхньої наукової комунікації.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Мова сучасного наукового тексту» є оволодіння навичками складання тексту наукового стилю, бездоганного у стилістичному, лексичному, морфологічному та синтаксичному плані, редагування текстів фармацевтичного профілю, а також навичками підготовки та виголошення наукових доповідей, участі наукових дискусій.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Мова сучасного наукового тексту» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

- загальні:

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

- спеціальні (фахові, предметні):

ФК02. Здатність збирати, інтерпретувати та застосувати дані, необхідні для професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проєктів у сфері фармації.

ФК04. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Інтегративні кінцеві *програми результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

ПРН04. Вільно спілкуватися державною та англійською мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем і результатів діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

ПРН07. Збирати необхідну інформацію щодо розробки та виробництва лікарських засобів, використовуючи фахову літературу, патенти, бази даних та інші джерела; систематизувати, аналізувати й оцінювати її, зокрема, з

використанням статистичного аналізу.

ПРН09. Формулювати, аргументувати, зрозуміло і конкретно доносити до фахівців і нефахівців, у тому числі до здобувачів вищої освіти інформацію, що базується на власних знаннях та професійному досвіді, основних тенденціях розвитку світової фармації та дотичних галузей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен *знати:*

- особливості наукової діяльності в Україні;
- основні етапи проведення наукового дослідження;
- основні етапи становлення наукового стилю української мови;
- основні орфоепічні та акцентуальні норми сучасної наукової мови;
- основні лексичні, морфологічні та синтаксичні засоби наукового стилю;
- правила конспектування, анотування, реферування наукових джерел;
- основні особливості мовного оформлення наукового тексту;
- принципи представлення результатів наукового дослідження;
- правила оформлення наукової статті, особливості оформлення бібліографічних посилань і бібліографічного переліку у спеціальних письмових текстах;
- правила оформлення цитат у наукових текстах;
- особливості використання комп'ютерних перекладачів та подальшого редагування наукових текстів;
- вимоги до виступу перед аудиторією, захисту наукових робіт, проведення наукової дискусії тощо.

вміти:

- описувати за допомогою мовних засобів різні форми наукового дослідження;
- формулювати мету, завдання, описати об'єкт і предмет майбутнього наукового дослідження із застосуванням норм сучасної літературної мови;
- складати наукові тексти: плани, тези, конспекти, реферати, курсові роботи, анотації, рецензії, наукові статті;
- застосовувати відповідні мовні засоби при оформленні наукових текстів;
- застосовувати основні форми і засоби наукової комунікації;
- застосовувати правила культури наукової мови;
- оформлювати результати власних наукових розвідок;
- користуватися комп'ютерними перекладачами,
- здійснювати редагування наукових текстів;
- правильно оформлювати цитати, бібліографічні посилання і бібліографічний перелік у спеціальних письмових текстах;
- виголошувати текст наукової тематики перед аудиторією, захищати наукову роботу, логічно й обґрунтовано відповідати на запитання.

володіти:

- методами: дескриптивним, практичних робіт, частково-пошуковим, пояснювально-ілюстративним, організації самостійної роботи;
- технологіями: традиційного навчання, особистісно-орієнтованого навчання, ігровими технологіями навчання, проблемного навчання, інтерактивного навчання, розвитку критичного мислення, модульного навчання.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах	
	денна форма	заочна форма

	у сь ого	у тому числі					у сь о	у тому числі				
		л		пз	лаб.	с · р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1. КУЛЬТУРА НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ. Змістовий модуль 1. Українська наукова думка (історія і сучасність). Мова наукового тексту												
Тема 1. Мовленнєва компетентність невід’ємна складова наукової культури та професіоналізму сучасного фахівця. Загальна характеристика мовних і мовленнєвих засобів наукового стилю сучасної української літературної мови.	5			2		3	5,5			0,5		5
Тема 2. Історія розвитку української термінології. Терміни та номенклатурні назви в науковому спілкуванні. Способи творення термінів. Професіоналізми.	5			2		3	5,5			0,5		5
Тема 3. Поняття про науку. Наукова діяльність в Україні. Наукове дослідження як процес і результат. Структура та етапи наукового дослідження. Мовні засоби для формулювання мети і завдань наукового пошуку, об’єкту і предмету наукового дослідження.	5			2		3	5					5
Тема 4. Орфографічні норми професійного мовлення, правопис запозичених термінів, правопис складних термінів.	7			4		3	6			1		5
Тема 5. Морфологічні норми фахового наукового мовлення (іменник, прикметник)	5			2		3	6			1		5
Тема 6. Числівник у фаховому тексті	5			2		3	6			1		5
Тема 7. Дієслівні форми у фаховому тексті	5			2		3	5,5			0,5		5
Тема 8. Синтаксис наукового тексту	5			2		3	5,5			0,5		5

Тема 9. Контроль ЗМ 1	5			2		3					
Разом за змістовим модулем 1	47			20		27	45			5	40
Змістовий модуль 2. Репродуктивні та продуктивні види наукової мовленнєвої діяльності											
Тема 10. Правила опрацювання наукових джерел. План. Конспект	5			2		3	5,5			0,5	5
Тема 11. Правила опрацювання наукових джерел. Тези. Анотація.	5			2		3	5,5			0,5	5
Тема 12. Реферат. Типи рефератів. Вимоги до структури та оформлення.	4			2		2	5				5
Тема 13. Правила оформлення наукової роботи. Вимоги до структури наукової роботи. Представлення результатів наукового дослідження. Курсова робота	5			2		3	4,5			0,5	4
Тема 14. Наукова стаття як продуктивний вид наукової діяльності. Цитування. Оформлення бібліографії	5			2		3	4,5			0,5	4
Тема 15. Рецензія. Редагування наукових текстів. Комп'ютерний переклад наукових джерел. Використання Інтернет-ресурсів	5			2		3	5,5			0,5	5
Тема 16. Наукова риторика. Підготовка промови. Вимоги до виступу перед аудиторією	5			2		3	5,5			0,5	5
Тема 17. Побудова доказів і спростувань. Повторення та узагальнення матеріалу	4			2		2	7				7
Тема 18. Контроль ЗМ 2	3			2		1					
Разом за змістовим модулем 2	41			18		23	43			3	40
Семестровий залік з модуля «Культура наукового мовлення»				2						2	

Усього годин	90		40		50	90		10		80
--------------	----	--	----	--	----	----	--	----	--	----

5. Зміст програми освітньої компоненти МОДУЛЬ 1. КУЛЬТУРА НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ.

Змістовий модуль 1. Українська наукова думка (історія і сучасність). Мова наукового тексту

Тема 1. Мовленнєва компетентність — невід’ємна складова наукової культури та професіоналізму сучасного фахівця. Загальна характеристика мовних і мовленнєвих засобів наукового стилю сучасної української літературної мови.

Тема 2. Історія розвитку української термінології. Терміни та номенклатурні назви в науковому спілкуванні. Способи творення термінів. Професіоналізми.

Тема 3. Поняття про науку. Наукова діяльність в Україні. Наукове дослідження як процес і результат. Структура та етапи наукового дослідження. Мовні засоби для формулювання мети і завдань наукового пошуку, об’єкту і предмету наукового дослідження.

Тема 4. Орфографічні норми професійного мовлення, правопис запозичених термінів, правопис складних термінів.

Тема 5. Морфологічні норми фахового наукового мовлення (іменник, прикметник).

Тема 6. Числівник у фаховому тексті.

Тема 7. Дієслівні форми у фаховому тексті.

Тема 8. Синтаксис наукового тексту.

Тема 9. Контроль ЗМ 1.

Змістовий модуль 2. Репродуктивні і продуктивні види наукової мовленнєвої діяльності

Тема 10. Правила опрацювання наукових джерел. План. Конспект.

Тема 11. Правила опрацювання наукових джерел. Тези. Анотація.

Тема 12. Реферат. Типи рефератів. Вимоги до структури та оформлення.

Тема 13. Правила оформлення наукової роботи. Вимоги до структури наукової роботи. Представлення результатів наукового дослідження. Курсова робота.

Тема 14. Наукова стаття як продуктивний вид наукової діяльності. Цитування. Оформлення бібліографії.

Тема 15. Рецензія. Редагування наукових текстів. Комп’ютерний переклад наукових джерел. Використання Інтернет-ресурсів.

Тема 16. Наукова риторика. Підготовка промови. Вимоги до виступу перед аудиторією.

Тема 17. Побудова доказів і спростувань. Повторення та узагальнення матеріалу.

Тема 18. Контроль ЗМ 2.

6. Теми лекцій

Не передбачено робочим навчальним планом.

7. Теми семінарських занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Мовленнєва компетентність — невід’ємна складова наукової культури та професіоналізму сучасного	2	0,5

	фахівця. Загальна характеристика мовних і мовленнєвих засобів наукового стилю сучасної української літературної мови.		
2	Історія розвитку української термінології. Терміни та номенклатурні назви в науковому спілкуванні. Способи творення термінів. Професіоналізми.	2	0,5
3	Поняття про науку. Наукова діяльність в Україні. Наукове дослідження як процес і результат. Структура та етапи наукового дослідження. Мовні засоби для формулювання мети і завдань наукового пошуку, об'єкту і предмету наукового дослідження.	2	
4	Орфографічні норми професійного мовлення, правопис запозичених термінів, правопис складних термінів.	2	1
5	Морфологічні норми фахового наукового мовлення (іменник, прикметник)	4	1
6	Числівник у фаховому тексті	2	1
7	Дієслівні форми у фаховому тексті	2	0,5
8	Синтаксис наукового тексту	2	0,5
9.	Контроль ЗМ 1	2	
10	Правила опрацювання наукових джерел. План. Конспект	2	0,5
11	Правила опрацювання наукових джерел. Тези. Анотація.	2	0,5
12	Реферат. Типи рефератів. Вимоги до структури та оформлення.	2	
13	Правила оформлення наукової роботи. Вимоги до структури наукової роботи. Представлення результатів наукового дослідження. Курсова робота	2	0,5
14	Наукова стаття як продуктивний вид наукової діяльності. Цитування. Оформлення бібліографії	2	0,5
15	Рецензія. Редагування наукових текстів. Комп'ютерний переклад наукових джерел. Використання Інтернет-ресурсів	2	0,5
16	Наукова риторика. Підготовка промови. Вимоги до виступу перед аудиторією	2	0,5
17	Побудова доказів і спростувань. Повторення та узагальнення матеріалу	2	
18	Контроль ЗМ 2	2	
	<i>Семестровий залік з модуля «Культура наукового мовлення»</i>	2	2
	Усього годин	40	10

9.Теми лабораторних занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

10.Самостійна робота Модуль 1

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма

1	Мовленнєва компетентність — невід’ємна складова наукової культури та професіоналізму сучасного фахівця. Загальна характеристика мовних і мовленнєвих засобів наукового стилю сучасної української літературної мови.	3	5
2	Історія розвитку української термінології. Терміни та номенклатурні назви в науковому спілкуванні. Способи творення термінів. Професіоналізми.	3	5
3	Поняття про науку. Наукова діяльність в Україні. Наукове дослідження як процес і результат. Структура та етапи наукового дослідження. Мовні засоби для формулювання мети і завдань наукового пошуку, об’єкту і предмету наукового дослідження.	3	5
4	Орфографічні норми професійного мовлення, правопис запозичених термінів, правопис складних термінів.	2	5
5	Морфологічні норми фахового наукового мовлення (іменник, прикметник)	3	5
6	Числівник у фаховому тексті	3	5
7	Дієслівні форми у фаховому тексті	3	5
8	Синтаксис наукового тексту	3	5
9	Підготовка до складання змістового модуля 1	3	
10	Правила опрацювання наукових джерел. План. Конспект	3	5
11	Правила опрацювання наукових джерел. Тези. Анотація.	3	5
12	Реферат. Типи рефератів. Вимоги до структури та оформлення.	3	5
13	Правила оформлення наукової роботи. Вимоги до структури наукової роботи. Представлення результатів наукового дослідження. Курсова робота	3	4
14	Наукова стаття як продуктивний вид наукової діяльності. Цитування. Оформлення бібліографії	3	4
15	Рецензія. Редагування наукових текстів. Комп’ютерний переклад наукових джерел. Використання Інтернет-ресурсів	3	5
16	Наукова риторика. Підготовка промови. Вимоги до виступу перед аудиторією	3	5
17	Побудова доказів і спростувань. Повторення та узагальнення матеріалу	2	7
18	Підготовка до складання ЗМ 2	1	
Усього годин		50	80

Завдання для самостійної роботи

1. Дистанційний ресурс НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.pharmel.kharkiv.edu/

11.Індивідуальні завдання

Не передбачено робочим навчальним планом.

12. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Таблиця нарахування балів поточного контролю на практичному занятті з освітньої компоненти «Мова сучасного наукового тексту»

№ з/п	Назва теми	Система оцінювання знань, бали	
		min	max
1	Мовленнєва компетентність — невід’ємна складова наукової культури та професіоналізму сучасного фахівця. Загальна характеристика мовних і мовленнєвих засобів наукового стилю сучасної української літературної мови.	3	5
2	Історія розвитку української термінології. Терміни та номенклатурні назви в науковому спілкуванні. Способи творення термінів. Професіоналізми.	3	5
3	Поняття про науку. Наукова діяльність в Україні. Наукове дослідження як процес і результат. Структура та етапи наукового дослідження. Мовні засоби для формулювання мети і завдань наукового пошуку, об’єкту і предмету наукового дослідження.	3	5
4	Орфографічні норми професійного мовлення, правопис запозичених термінів, правопис складних термінів.	3	5
5	Морфологічні норми фахового наукового мовлення (іменник, прикметник)	3	5
6	Числівник у фаховому тексті	3	5
7	Дієслівні форми у фаховому тексті	3	5
8	Синтаксис наукового тексту	3	5
9	Контроль ЗМ 1	6	10
10	Правила опрацювання наукових джерел. План. Конспект	3	5
11	Правила опрацювання наукових джерел. Тези. Анотація.	3	5
12	Реферат. Типи рефератів. Вимоги до структури та оформлення.	3	5
13	Правила оформлення наукової роботи. Вимоги до структури наукової роботи. Представлення результатів наукового дослідження. Курсова робота	3	5
14	Наукова стаття як продуктивний вид наукової діяльності. Цитування. Оформлення бібліографії	3	5
15	Рецензія. Редагування наукових текстів. Комп’ютерний переклад наукових джерел. Використання Інтернет-ресурсів	3	5
16	Наукова риторика. Підготовка промови. Вимоги до виступу перед аудиторією	3	5
17	Побудова доказів і спростувань. Повторення та узагальнення матеріалу	3	5
18	Контроль ЗМ 2	6	10
Усього годин		60	100

Результати навчання здобувачів вищої освіти на кожному практичному занятті оцінюються відповідно до здобутих ними компетенцій за такими загальними критеріями:

На заняттях 1-8 та 10-17 здобувач вищої освіти отримує індивідуальну картку із завданням, що містить 10 контрольних моментів, або завдання полягає у складанні плану чи

анотації. За кожну помилку знімається 0,2 бала. Змістова адекватність складеного тексту оцінюється у 2 бали, мовне оформлення у 3 бали. Максимальна кількість балів за завдання – 5, мінімальна – 3.

5 б. («відмінно») – здобувач освіти досконало опанував теоретичний матеріал, доцільно застосовує набуті знання при виконанні практичних завдань: диференціює стилі СУМ, складає різні типи планів.

4 б. («добре») – здобувач переважно засвоїв теоретичний матеріал, але припускається незначних помилок; використовує набуті знання при виконанні завдань; демонструє достатній рівень практичних умінь та навичок.

3 б. («задовільно») – здобувач більшою мірою теоретичний матеріал, але часто припускається помилок, виконанні практичних завдань наявні неточності.

Якщо здобувач освіти не досяг на занятті при виконанні завдань рівня 3 бали, не оволодів теоретичним матеріалом; не розвинув практичні навички, він має можливість оволодіти цими знаннями під час самостійної роботи.

Здобувач також має можливість підвищити результати своїх навчальних досягнень та набрати більший бал за поточну роботу до написання підсумкового модульного контролю.

На заняттях 9 та 18 відбувається контроль засвоєння змістових модулів 1 і 2, він може бути проведений у тестовій формі на сайті www.pharmel.kharkiv.edu.. – 6-10 балів.

Кожна правильна відповідь на одне з 40 питань оцінюється у 0,25 бала.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти

12. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Форми *поточного* контролю: усне опитування, захист індивідуального завдання, тестовий контроль, контроль засвоєння змістових модулів. Форма контролю – семестровий залік.

13.Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю.
3. Методичні матеріали комп'ютерних презентацій лекцій.
4. Система карток з тренувальними вправами з основних тем курсу.
5. Тренувально-контрольна система комп'ютерних тестів із усіх тем курсу.
6. Ресурс дистанційної підтримки самостійної роботи студентів.
7. Білети до контролю змістового модуля 1 та змістового модуля 2.

14.Рекомендована література

Основна

1. Лисенко Н.О. Культура наукової мови: (Навчальний посібник) / Н.О. Лисенко, Н.В. Піддубна, О.О. Тележкіна. – Х.: Тім Пабліш Груп, 2015.– 271 с.

Допоміжна

1. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови [Текст] : навч. посіб. з алгоритмічними приписами для ВНЗ / Г. С. Онуфрієнко ; Запорізький нац. техн. ун-т. - 3-ге вид., перероб. та доп. - К. : Центр учб. л-ри, 2017. – 426 с.
2. Світлична Є.І., Берестова А.А., Телсжкіна О.О. Фахова мова фармацевта : базовий підруч. для студентів вищ. фармац. навч. закл.(фармац.) IV рівня акредитації – 2-ге вид. випр. та допов. – Харків : НФаУ: Золоті стор. – 2017. – 344 с.
3. Луцак С.М. Українська мова (за професійним спрямуванням) : Підручник/С.М. Луцак, Н.П. Литвиненко, О.Д. Турган та ін. ; за ред.. С.М. Луцак. – К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 360 с.

15. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Орфографічний словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.slovyk.ua/>
2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням / Шевчук С.В., Клименко І.В. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1180091240664/dokumentoznavstvo/oformlyuvannya_rezultativ_naukovoyi_diyalnosti
3. Сайт дистанційного навчання НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.pharmel.kharkiv.edu/
4. Словник медичних термінів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/2015082666091/meditsina/slovník_medichnih_terminiv
5. Труднощі перекладу процесових понять [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://y-ra.com/book_suchasne-ukranske-dilove-movlennya_677/42_trudnoshhi-perekladu-procesovih-ponyat
6. Туровська Л.В. Термінологія і мова спеціального призначення: зони перетину [Електронний ресурс] / Л.В. Туровська. – Режим доступу: [http://term.in.org/goods/15-1-1-1/category/id110/...](http://term.in.org/goods/15-1-1-1/category/id110/)